

Co přináší migrační vlna pro resort zdravotnictví

MUDr. Lucia Grepl Bauerová, odbor bezpečnosti a krizového řízení, MZ ČR
Ing. Jaroslava Hejdová, odbor bezpečnosti a krizového řízení, MZ ČR
MUDr. Jarmila Kohoutová, FN Olomouc

Resorty zainteresované v oblasti poskytování zdravotní péče

MZ

OOVZ

**Poskytovatelé
zdravotních služeb**

(ZZS, lůžková péče, ambulantní
specialisté, PL, PLDD)

MV

OOVZ

**Poskytovatelé
zdravotních služeb**

MŠMT (migranti mladší 15 let)

Zákon o ochraně veřejného zdraví
Zákon o zdravotních službách
Zákon o zdravotní záchranné službě
Zákon o azylu
Zákon o pobytů cizinců na území ČR

Zákon o integrovaném záchranném systému
Zákon o krizovém řízení
Typový plán: Migrační vlna velkého rozsahu

Varianty

I. Živelná vlna

- Bivakování kdekoliv
- Stanová „městečka“
- Náhradní ubytovací kapacity

II. „Řízená“ migrace

- Záchytné tábory
- Vymezené ubytovací kapacity MV ČR

Riziko infekcí a nelegální migranti

Migranti riziko inf. onemocnění zejména sami mezi sebou

nevyhovující hygienické poměry

- nedostatečné možnosti osobní hygieny
- šíření komunitních přenašečů
- šíření ARI, diftérie, spalničky, meningokok, polio, influenza....

Postup Evropy

1. Entry point – nutnost zajištění **hodnocení zdravotního stavu** hned po vstupu na území
2. **Adekvátní přístřešky včetně sanitárních zařízení** (dodržování doporučených kapacit - opatření proti šíření přenašečů a jimi šířených onemocnění)
3. **Zdravotnické vzdělávání a výchova**

Var. I - Činnost orgánů ochrany veřejného zdraví

- **kontrola kvality pitné vody** zejména u malých vodovodů, náhradního zásobování pitnou vodou apod.
- **kontrola stravovacích služeb**
- **SZD v ubytovacích zařízeních** pro přechodné umístění migrantů
- **nařízení ochranné DDD** větší plochy (území obce apod.)
- **kontrola kontaminace spodních vod**
- spolupráce s **OOVZ MV** (vykonává dozor nad svými objekty)

Var. I - Činnost orgánů ochrany veřejného zdraví

- **protiepidemická opatření** u osob vylučujících zárodky BT, PT, VHC, VHB, HIV (§ 53)
- **šetření v ohnisku nákazy** (§ 62a)
- nařízení protiepidemických opatření (§ 67 a § 64) a **nařízení léčby** (§ 70 odst. 2)
- **nařízení mimořádných opatření** (§ 69, § 82 a 85) – ohnisková desinfekce na zasaženém území, varovné označení objektů, příkaz k vyčlenění objektů v majetku státu ke karanténě atd.
- nařízení opatření k předcházení vzniku a šíření infekčních onemocnění (§ 82)
- **předávání informací** o výskytu závažných infekčních onemocnění nebo o hromadném výskytu infekčních onemocnění a o aktuální epid. situaci v souvislosti s migrační vlnou všem poskytovatelům zdravotní služeb na území kraje
- v případě hromadného výskytu infekčních onemocnění podávat hlášení MZ (§ 82)
- v případě potřeby se podílejí na plnění úkolů složek IZS (§ 82)

Var. II nelegální cizinci vs žadatelé o azyl

Zákon č. 326/1999 Sb., zákon o pobytu cizinců na území ČR

Záchytná střediska

- „detence“ nebo „záchyt“ - k zajištění cizinců, kteří neoprávněně vstoupili na území ČR (nelegálně) a kterým bylo vydáno pracovníky cizinecké policie rozhodnutí o správním vyhoštění a o zajištění.
- Zajištěny mohou být jen osoby ve věku nad 15 let.
  - Děti bez doprovodu dospělých jsou umísťovány do školského zařízení.
  - Odbor sociálně-právní ochrany dětí a Úřad mezinárodní ochrany dětí

Zákon č. 325/1999 Sb., o azylu

- azylová zařízení:
- přijímací středisko,
- pobytové středisko
- integrační azylové středisko

Zde prováděna vstupní, průběžná a výstupní lékařská prohlídka

Zdravotní péče o migranty – vstupní prohlídka

Provedení vstupní lékařské prohlídky při příchodu do přijímacího střediska je nezbytné, jeho úkolem je zjištění:

*zda žadatel o mezinárodní ochranu je schopen v tomto středisku pobývat
zda netrpí nemocemi, které by mohly ohrozit ostatní osoby, zde pobývající.*

Entrance Medical Examination include:

- *Complete medical check – up, made by general practitioner, include immunisation against measles (according act No 258/2000Sb.)*
- *X – ray examination of the chest, imaging lungs and heart, report written by pneumologist*
- *Tuberculin skin reaction test (MANTOUX) is obligatory for the persons under 15 years of age*
- *Blood tests for screening if syphilis is present in the body*
- *Stool examinations:*
  - *tests for parasites are carried out*
  - *stool is cultivated in special culture media for screening of pathogenic bacteria*
- *Specific antibody and antigen tests for screening of HIV are offered to asylum seekers. It can be made with their written agreement of the examined person only.*

Var. II

326/1999 Sb., zákon o pobytů cizinců – zajišťovací zařízení

- **provozovatel (MV ČR) zajistí lékařskou prohlídku** a další opatření stanovená OOVZ MV
- **zajištěný cizinec je povinen strpět prohlídku** a to i opakovaně včetně dg, preventivních opatření i očkování
- **legislativa**

➤ § 103 zákona o pobytů cizinců

Cizinec je povinen podrobit se v případech kdy to odůvodňuje jeho zdravotní stav lékařskému vyšetření a dalším opatřením k omezení vzniku a šíření přenosných onemocnění.

➤ §176a zákona o pobytů cizinců

Cizinci se **po dobu zajištění** na území poskytnou zdravotní služby

a) **neodkladná péče při stavech, které**

1. bezprostředně ohrožují život,
2. mohou vést prohlubováním chorobných změn k náhlému úmrtí,
3. způsobí bez rychlého poskytnutí zdravotních služeb trvalé chorobné změny,
4. působí náhlé utrpení a bolest,
5. způsobují změny chování a jednání postiženého, ohrožují jeho samého nebo jeho okolí, nebo
6. se týkají těhotenství a porodu, s výjimkou umělého přerušování těhotenství na žádost cizince

b) v souvislosti s nařízenou karanténou nebo jiným opatřením v souvislosti s ochranou veřejného zdraví.

Činnost poskytovatele zdravotních služeb

1. poskytování zdravotní péče

MZ připravuje na základě analýzy epidemiologické situace a dostupných dat **metodický pokyn** k zajištění zdravotní péče o migranty v **AMB a LZZ a ZSS**

1. odebrání **cestovatelské anamnézy**
2. **laboratorní screening** vybraných infekčních onemocnění
3. **klinickou diagnostiku příznaků** souvisejících s možnými importovanými nákazami (včetně zhodnocení případného zahmyzení)
4. sledování údajů o **očkování**,
5. doplnění chybějícího očkování (zejména proti spalničkám a polio)
6. léčbu a dlouhodobou péči u **chronických onemocnění**
7. zavedení **výchovy a podpory zdraví** zaměřených na problematiku migrantů

PČR/cizinecké policie může střežit cizince v případě hospitalizace

Činnost poskytovatele zdravotních služeb

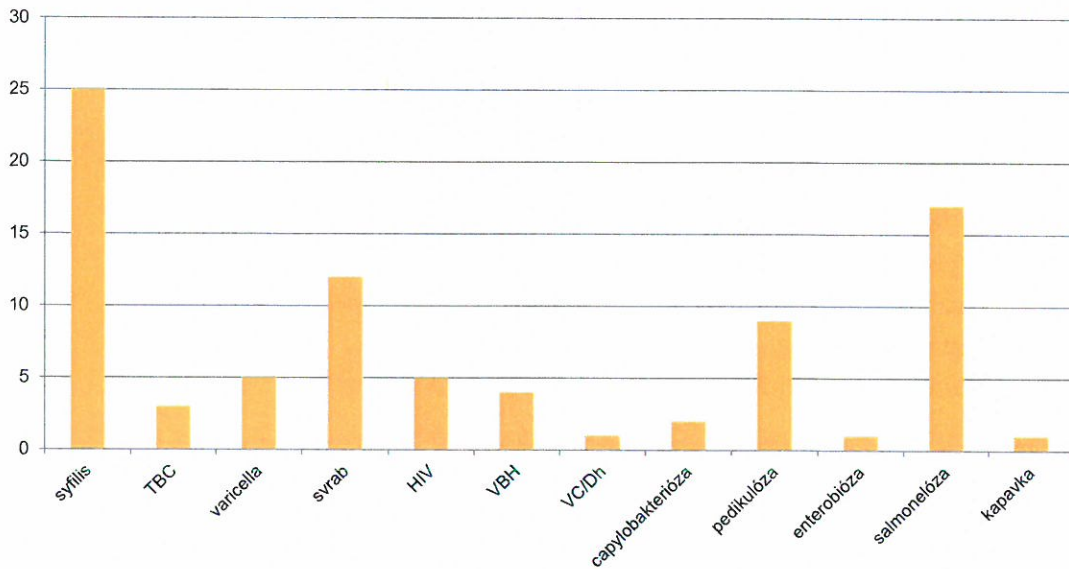
2. hlásit KHS výskyt infekčních onemocnění (§ 62)
3. vydávání prozatímních protiepidemických opatření v ohnisku nákazy (§ 67)
4. izolace a léčba vybraných infekčních onemocnění (§ 45 odst. 3) dle vyhlášky č. 306/2012 Sb., příloha 2

Příloha 2 - Seznam infekčních onemocnění, při nichž se nařizuje izolace na lůžkových odděleních nemocnic nebo léčebných ústavů, a nemocí, jejichž léčení je povinné

1. Akutní virové záněty jater
2. Antrax
3. Dengue
4. Hemoragické horečky
5. Cholera
6. Infekce CNS mezilidsky přenosné
7. Mor
8. Paratyfus
9. Syfilis v I. a II. stadiu
10. Přenosná dětská obrna
11. Pertuse v akutním stadiu
12. Rickettsiózy
13. SARS a febrilní stavy nezjištěné etiologie s pozitivní cestovní anamnézou
14. Spalničky
15. Trachom
16. Tuberkulóza
17. Tyfus břišní
18. Úplavice amébová
19. Úplavice bacilární v akutním, stadiu onemocnění
20. Záškrt
21. Další infekce podléhající hlášení Světové zdravotnické organizaci
22. Projevy nemoci nebo událost, která představuje možnost propuknutí nemoci podle článku 1 Mezinárodního zdravotního řádu

K 31.12.2015 zajištěno 3 352 osob (MV ČR)

Činnost poskytovatele zdravotních služeb

- **vyhodnocování rizika a přijímání opatření k ochraně zdraví zaměstnanců** na základě informací získaných od KHS (např. vhodné OOPP, bariérové postupy apod.),
- **zajištění OOPP pro své zaměstnance**

Na pracovištích **urgentního a centrálního příjmu, JIP/ARO/ZZS, dětských oddělení, infekčních oddělení, oddělení kožního lékařství, PL, PLDD se doporučuje zajistit** (MZ připravovaný metodický pokyn)

- **očkování zdravotnických pracovníků nar. v letech 1970-1979 jednou dávkou očkovací látky proti spalničkám, příušnicím a zarděnkám**
- **očkování všech zdravotnických pracovníků proti diftérii, tetanu a pertusi v nejbližším termínu místo přeočkování monovakcínou proti tetanu**

Úhrada zdravotní péče

- 1. Podle práva EU** občané ze států EU
- 2. Komerční zdravotní pojištění** občané ze států třetí země – musí mít při pobytu zajištěno
- 3. Pojištěnci VZP /stát / MV(stát)**
  - žadatelé o mezinárodní ochranu (o azyl, o doplňkovou ochranu)
  - azylanti
  - osoby s udělenou mezinárodní ochranou a dočasnou ochranou
  - žadatelé o dočasnou ochranu
  - cizinci bez platného povolení zajištění na území ČR

Úhrada zdravotní péče

Poskytovatel zdravotních služeb

- Bez ohledu na způsob úhrady je povinen poskytnout zdravotní péči v potřebném rozsahu resp. neodkladnou péči.
- Pacient povinen péči uhradit, ale neexistence finančních prostředků nemůže být důvodem odmítnutí.

Typový plán Migrační vlna velkého rozsahu (2010, revize 2014)

Ministerstvo vnitra ČR
odbor azylové a migrační politiky
Č. j.: MV-62847-32/DAM-2014

Praha 3. prosince 2014

Schválí: .....
ministr vnitra
Miloš Chovanec

Typový plán

v působnosti Ministerstva vnitra

Typ krizové situace: Migrační vlna velkého rozsahu

Gestor: odbor azylové a migrační politiky
Koordínátor: odbor bezpečnostní politiky

Praha 2014

MZ (v případě krizové situace a přípravě na ni)

- **Koordinuje výkon státní správy v oblasti OVZ**
- **Sleduje epidemiolog. situaci**
- **Koordinuje činnost ZZS a poskytovatelů lůžkové péče v rozsahu § 11 zákona 240/2000 Sb.**

Vybraná aktuální epidemiologická data

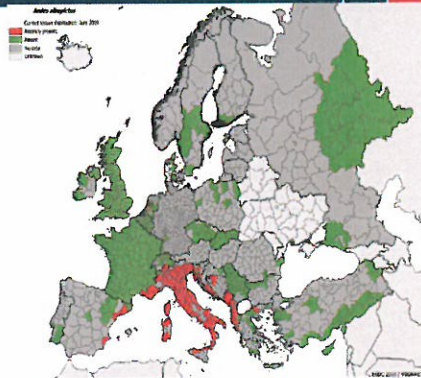
- **Rekurentní horečka a šatní vši v Nizozemsku...** Borrelia recuretnis)
- **Kožní diftérie**
  - riziko pro neočkované nebo dospělé, i očkovaní jedinci mohou být nosičem a zdrojem)
  - dlouhodobý nedostatek difterického anatoxinu na trhu – zrušení výroby např. v Indii
- **Odlišnosti v STD**
  - u migrantů STD vč. HIV převažuje v rámci hetero skupiny (Evropa HIV stále v převaze u homo skupiny)
  - HBV u migrantů hlavně z matky na plod 72% a u IDU

- vyšší riziko opět na jaře zejména u vector borne inf. onemocnění, kdy bude opět vyšší aktivita přenašečů
- **malárie, leishmanióza, schistosomiáza, rekurentní tyfus** – onemocnění, kdy přenašeč se již objevil v Evropě díky klimatickým změnám a tedy možný potenciál....)

Změny klimatu – nepřímý vliv

- ❖ objevení nových vektorů a nových infekčních onemocnění (tropičtí komáři, chikungunya, dengue, malárie, west nile virus)
- ❖ změna distribuce vektorů infekčních onemocnění (trouces ricinus, aedes albopictus, aedes aegypti)
- ❖ delší a rozmanitější pylová sezóna
- ❖ vyšší incidence zhoubných novotvarů kůže
- ❖ méně umrznutých

http://www.mzcr.cz/Odbornik/dokumenty/prezentace-z-1seminare-k-projektu_11291_3497_3.html

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Děkuji za pozornost